

اصلاح

نمایونه حسابی شپږ میاشتی
د کابل په ښار کې ۲۵- افغانی ۱۴- افغانی
په افغانستان کې ۳۰- افغانی ۱۸- افغانی
په دېاندنيو هوادو کې یو نیم یون ۱۸ شلنگه

علم و ثقافت در حیات امروزی

(۳)
آنچه را که مادر محیط خود
جلیل و نیکو تصور می نماید شاید شخص
دیگری در محیط دیگر خوش نماند
و نسبت به آن اظهار تنفر و کراهتی
نماید و بسا چیزها را که مازشت و حقیر
میدانیم بسا اشخاص در مواضع دیگر
مقبول و مستحسن میدانند اکثر چیزها
و اشیاء در نقاط گرم و ممالک حاره
موجب ضرر و مرض دانسته میشوند
و حال آنکه اسکندریه و اربابندگان
نقاط سرد به آنها اجداداً احتیاج دارند
و هم چنان اغاب اسباب و مواد وجود
دارد که اهالی مقامات سرد از آن ها
استغناورزیده کوچکترین توجه هم
در حفظ و مراقبت آن ها از خود
نشان نمی دهند و حال آنکه در بدست
آوردن و تحصیل آن ها خیلی سعی
و مشاقتیم

پس از روی این مسئله مسامحه این
حقیقت واضح و ثابت میشود که ثقافت
به اوضاع و حالات محیط و اجتماع در سطح
زمین اصلاح و تلاطم نامی بهم میرساند
و تحت تأثیر اوضاع زندگی اقتصادی
قرار یافته و قواعد تفکر و اصول
علم بصورت عمومی در اثر اختلاف حیات
تاون می یابد. پس اگر بخواهیم که
بصورت ایجاد و اختصار درباره ثقافت
چیزی بگوئیم البته چنین خواهیم گفت
که ثقافت عبارت از همان نظریه عمومی
یک جماعت نسبت به حیات، عالم
و اجتماع است.

مراد ما از ذکر کلمه ثقافت در اینجا
طوری که در اغلب کتب لغت ذکر
شده سرعت عقل جهت فهم مطالب
علمی و فنون ادبی نیست بل مطلوب
ما از تذکار این کلمه حسب نظریه
علمای اجتماع اختیار انسان است چه این
خیرت و آگاهی بصورت انفرادی
دست دهد و چه اجتماعی.

اخبار اجتماعی عبارت از آن است
که انسان نسبت به اسباب مختلفه زندگی
اجتماعی معلومات حاصل نموده و در این
خصوص اطلاعات کافی بدست آورد
این اسلوب جماعات انسانی و افراد آن
را وفق اقتضای وقت و مکان بدسته های
مختلفه تقسیم می نماید. در این وقت
کلمه ثقافت و وضعیت اجتماعی یک جماعت
را نشان میدهد و معنوی خصوصیات
آن میباشد. در این صورت بحث
و تدقیق زحمت زیاد و کوشش تمامی
خواسته و انسان باعث مجرب و راست
تأجیه های مختلفه و پهلوهای متعدده
ثقافت جماعات را مطالعه نماید و
عیقانه داخل جهد و کوشش شود. اگر
چه این موضوع بذات خود خیلی مفید
و دارای اهمیت بسزاست و جلیلیست
ولی موفقیت در آن مشکلات زیادی
داشته و کمتر اشخاص میتوانند که به این
مطلوب حسب مرام کامیاب شوند.
از روی گفتار فوق چنین استنباط
میشود که ثقافت بصورت عمومی دونوع
است یکی ثقافت اجتماعی که بعضی از
علماء و متخصصین آن را ثقافت موضوعی

دباندنی خبرونه

نوکیو دجایان حربی ابلاغیه ده
چه دچین په جبهه کښی هوانی جنگونه
تاوده شوی دی اودینان په ولایت کښی
دهو ائی جنگونو په ضمن کښی د (۲۵)
الونکو په زیانی الوتکو و غورز وای
شوی. بر سره پر دی د متحدینو
تقریباً ۷۷ او تکی پر تخمکه خرابی
شوی. جایانی الوتکو پرله پسې
دمارکوس پر دماغه اود (پیلی او)
پر جزیره بباری و کړه او خپلی
نښی دېرې زیانمنه کړی. (دومی)
ملورن: د متحدینو حربی ابلاغیه
دبحرالکاهل د جنوب غرب د جوزی خټه:
هغه الوتکی چه د تازو نه دی وی
طیاره ورو تکی پری د بامه خټه
الوتی وی د «نیوازلیند» مرکز
«کاو سینگ» ته نژدی ښی دجایان
د حمل و نقل پیری او بومغرب د ووب کړ.
د متحدینو الوتکو ۲ وار ه

پر «رابال» چه په «نیو برتن» کښی
پروت دی حمله وکړه او سر بیره
پر دی چه بندری تاسیسات اونوری
نښی ښی ببارد کړی. په هوانی اخ
ووب کښی ښی دجایان ۱۴- الوتکی
یقیناً ۱۳- نوری الوتکی په غاب
کمان سره را وغورزولی په مقابل کښی
د متحدینو ۱۱- ښکاری الوتکی تلفه
شوی دی. د آستر پیا عسکر و
د «فنش هافن» د شمال غرب په ۳۰- میلی
کښی دجایانانو خټه (د ایدوکای)
کلی ونیو.

دشپږی په ورځ (د بوکا) په ساحل کښی
د تازوونی خومخرو او کروزرو د
(بوگان ویل) د جزیری په شمالی ساحل
کښی د جایان پر نظامی تاسیساتو او
پریوه بله نقطه ۷۵۰۰- ډگ واورول
او د حربی مهماتو یو گدام ښی
په هوا واورول زاوه.
د متحدینو الوتکو په «نیو برتن»
کښی د کلوستر پر دماغه پر خپلو نښیو
۴۹۴- ټنه بومونه وغورزول. (ریوتر)
الجزیره: د متحدینو حربی ابلاغیه
وائی چه ۸ لبر اردو یوه غونډی-
چه د (سانویتیوری) کلی ته نژدی

هم میگویند و دیگر ثقافت ذاتی. قسم
اول آن که عبارت از ثقافت اجتماعیت
تنها به آله ها و واسطی که جوامع
برای پیشبرد و ادامه زندگانی خود
به آن ها احتیاج دارند مربوط نمیشد
بل به تأثیرات اجتماع و نفسی که از
استعمال ادوات و آلات مذکور در جوامع
تولید میشود ارتباط و علاقه هم دارد.
از ثقافت ذاتی وضعیت نفسی فرد را
از حیث معتقدات، اوضاع و حالات
خلقیه استنباط می نمایند و در نتیجه
همان قوه را که بر نفس و روحیات او
صاحب سبط و نفوذ است معلوم میکنند.
چون این مسئله به اصول حیات انسانی
و ادوار اجتماع بشری در جمیع نقاط
کره ارض مربوط است لذا لازم
است تا در اطراف آن ها به ون غفلت
و سهل انگاری متوجه شد چه سعادت
آینده بشر به آن مربوط است.
(بایقادر)

کورنی خبرونه

تقرر رئیس معارف هرات
کابل: فراریکه اطلاع گرفته ایم
ع. ص عبدالرحیم خان رئیس مکینین
نظر به حسن خدمات امبرده از طرف
مقامات صلاحیت دار بحیث رئیس اداره
معارف ولایت هرات عز تقرر حاصل
نمودند.

تاسیس شرکت مالداري
هرات: با اثر توجه دارالحکومگی
اخیراً شرکتی بنام شرکت مالداري
تاسیس و ترتیبات مقدماتی آن آغاز
شده است.

ختم نقاشی و ترمیمات
خرقه مبارک

قند هار: کار نقاشی و ترمیمات
خرقه مبارک و تعمیر مزار (حضرت چی
بابا) که چندی قبل از طرف بلده آنجا
شروع شده بود بپایان رسید. (باختر)
ده و نپوه: دغه ډول ۸ لبر اردوهغه
قلعه چه د (کریکو) په کلی کښی له
اورتونا خټه ۶- میله دننه په ایطالی کښی
واقع ده ونیوه اود اورتونا په دره میلی
کښی ښی یوه بله قلعه هم نیولې ده.
۸ لبر از دو خیل نیولی مو فعیته نه
تینگوی اوهم د ۸ لبر اردو په نورو
محاذو کښی د هواد خرابی په سبب
عملیات سپک شوی دی. اود کرسمس
ټوله ورځ په اور تیا تیر شوه. (۵) لبر
اردو د خیل تعرض په نتیجه کښی د
(سان مو گرو) غنډی- چه د سان
و تیوری کلی ته نژدی واقع ده ونیوه
او دانگلکس پیش فراول عسکر و
د کرسمس په ماینام (روکا) په غرب
کښی دخپلو حملو په نتیجه کښی دالمان
دجبهه خانې یوه لویه ذخیره په هوا
والوزوله.

چونکنک: د یکشنبی په ورځ
چینی عسکر و (کون گان) چه د
هوان په ولایت کښی دشانسی د جنوب
غرب په ۳۰- میلی کښی واقع دی ونیو
اوجایانی عسکریان دشمال شرق خواته
پرشا کپزی. (ریوتر)
برلین - دالمان حربی ابلاغیه
د «گریفو گراد» اود ژیتو میر» او
«ژ لوین» په منطقه کښی د روسی
عسکر و حملی رد شوی ده و «تسک»
په منطقه کښی جگړه په شدت سره
شروع ده. د ایطالی په جنوب اود
«اورتونا» د ښار په شا وخوا کښی
کلسکه جگړه شروع ده. د ایطالی
په نورو محاذو کښی یولته ښ واخ
پیش شوه د متحدینو خو عسکر و داروپا
پر شمالی ساحل دانگلستان درود بار
په منطقه کښی دارو یا پر خاوره
نا بوره حمله وکړه مگر ددوی حمله
سره د درنو تلفاتو بیرته رد شوه.
د کرسمس په ورځ د متحدینو ه-
الوتکی داروپا پر خاوره راوغورزولی
شوی دالمان الوتکو او ایطالیانو
په اوقیانوس اطلس اومد پترانه کښی
د متحدینو ه- تجارتي پیری چه ۳۵- زره
ټنه ظرفیت ښی درلو ددوی پیری کړی
اویوبل تجارتي جها زښی و بجا وکړ
(ترانس اوشن)

عملیات جراحی پیوندی

(۲)
در طی مدت عملیات و تداوی
بر علاوه تخصص و مهارتی که از طرف
جراحین (پیوندی) بخرج میرسد دیگر
متخصصین نیز از قبیل متخصصین دندان
سازی، بیهوشی اشعه ایکس - ماورای
بنفش و باکتور و لوژی حضور دارند
تا مبادا در تحلیل مسائل مهم و غامضی که
ممکن است در طی معالجه مریضانی
که جراحات شان خطرناک است بوقوع
برسد اشکالاتی تولید گردد. کارکنان
یک تیم جراحی پیوندی از کوچکترین
جراح گرفته تا سرپرستار تمام
احساسات و نصب العین آنها برین نقطه
متمرکز میباشد که شاید یک باو دیگر
صحت و تندرستی را به وجود مریضانی
که در حیات از اجرای مشاغل مطلوبه
خود محروم شده اند داخل بتوانند
جراحین ملکی و نظامی ملل مختلفه
مجاز اند که جهت مطالعه و ملاحظه
اسلوب و عملیات جراحی پیوندی
در مراکز مزبور رفته و مشاهدات
علمی به عمل آورند.

تجارب و نتایج علمی این سرویس
برای تمام جراحان جهان قابل استفاده
بوده و بدینوسیله در راه معالجه و تداوی
مجرورینی که در هنگام صلح با اثر
عملیات صنعتی، حوادث ترافیک و یا
ضیاع و فقدان انساج به امراض مذکور
مبتلا میشوند کمک و معاونت طبی بعمل
میآید در عملیات جراحی پیوندی امروزی
یک سلسله تحولات و اسالیب برجسته
به نظر میرسد مثلاً جسم مریض را
کاملاً با قطبیه های ضد عفونی که دارای
رنگ سبز میباشد میوشانند.

این رنگ نور و تابش چراغها را
منعکس ساخته و چشم های جراح را
مستریح نگه میدارد. قبل از اینسکه
بالای مریض عملیات جراحی را دائر
نمایند او را یک انجکشن نموده و این
بیچکاری مریض را از آشیاء ما حول
او بیخبر و غیر مطلع میگرداند.
ادویه بیهوشی طورهادی بمریض
داده نشده بلکه یک تیوب را در نل
تنفس مریض داخل و از بین این تیوب
بغیر آکسیجن بیهوشی را عبور میدهند
این فن و اسلوب مخصوص برای انجام
عملیات جراحی است که در قسمت
های دهن صورت میکسر دخیلی
ها قبیتی و مهم ثابت شده است چه
بوسیله این عمل جراح میتواند آزادانه
بدون اینکه از خطر جریبان خون
درائتای عملیات در نل تنفس مریض
خونی احساس کند عملیات جراحی را
به انجام برساند. (انتها)

برلین: په هغی بحری جگړی کښی
چه دناروی په شمال کښی دالمان دبحری
طاقت اود متحدینو دهنو پیریولوی
فایف په منځ کښی چه دروسی خواته
تله پیښه شوه، دالمان (شارن هارست)
نومی جنکی پیری- ډو به شوه اود
متحدینو پیریو ټه ډیر تلفات پېښ شوه.
(ترانس اوشن)

دشپږی وستری خبرونه

برلین: په (اور تو) کښی لاستخه
جگړه جاری ده اود متحدینو فو او
تر اوسه ونشو کړای چه هغه ښار ونیسی.
د (کور کولا) جزیره (په «دالماسی»
سواحلو کښی واقع) چه د یو کولاسوی
د انقلایونو په لاس کښی وه دالمان دقوی
دخواونیو له شوه اود هغو ۵۰۰ تنه تپاه
شول او زیاتنه اندازو حربی مهمات
دالمان دقوی لاس ورنه رغلل.
برلین: د شرق په محاذ کښی
د (رچیتسا) په جبهه کښی د پیری لخمکی
دالمان دقواو دخواو بولی شوی.
ملبورن: د متحدینو یوبل ټولگی قوی
(دلان) جزیره چه د کیپ برقف په ایتا
میلی کښی واقع ده ونیوه.

مسکو: د «اوکرانین» دلبری محاذ
عسکر وچه دالمان پر ضد ښی د «رادومیشل»
د ښار په جنوب کښی لخمی نیولی و.
په حمله شروع کړی اود المانیانو
په محاذ کښی ۸۰ کیلو متره
او ډډ درز اوچولی او ۴۰ کیلومتره
وړاندی تللی دی شوروی عسکر و
د بر و دان لخمیو ټه دخپلو تمرضی
حملو په نتیجه کښی تر ۱۵۰ نقطو چه په
هغه کښی د «رادومیشل» ښار او
د «بروسیاوف» اود «کورنن»
محلې مرکز ونه اود «ژیتومیر»
په ولایت کښی د «یویلنا»
اود «فولیتسا» اود «کریفو» او
«وسکو چتسا» او «یویلنا» داور گادو
استانسی هم شاملی دی د المانیانو
خټه نیولی دی د کلکو جگړو په ضمن
کښی دجرمن خلور ټانکداره فرقی
۱۶ پیاده فرقی محوه شوی اوهم ددوی
۱۵۹ ټانکه او (۳۹) مو ترلو تکی
تو پونه او ۵۲ زره پوښه مو تران
او ۱۰۹ مختلف توپونه نیولی یا ښی
محوه کړیدی اودغه رنگه دجرمن
د عسکر و خټه ۱۵۰۰۰ مړه د جگړی
پر میدان پاته شوی دی.

اوهم ډیر نور حربی لوازم چه
په هغه کښی ۵۸ ټانکه او ۲۱ مو تر
لو تکی توپونه او ۲۰ زره پوښه مو تران
او ۵۶ مختلف توپونه او ۱۶۷
نقب اوچونکی او ۷۶۰ ما شین گڼ او
تر (۳۰۰۰) زیاد توپونه او ۱۵۰ دجنکی
مهماتو او حربی لوازم او خوراکی
گدامونه شامل دی شوروی فو او نیول
دجدي په ۴ تاریخ شوروی فو او د
و: تیسک په خوا کښی تعرضی حملوته
دوام ورکړ او تر ۶۰ ډیروندان لخمیو
چه په هغه جمله کښی (ذادورکی) چه
د ویتسک د ښار په ۱۳ کیلو متری
کښی واقع دی او د (کریسکی)
د اود کادی استاسه هم شته ونیول.
په ۳ ورځنی جگړه کښی له ۲۰۰۰
تنو خټه زیات المانی عسکر او منصبداران
یوه پنا شول. او ۵۸ توپه او ۱۵۰ نقب
اوچونکی او ۶۵ ماشیندار او خورا
ډیر توپکان او ۳ دجنکی مهماتو
گدامونه سره له ډیرو بندیاو د شوروی
قوی لاس ته ورغلی دی. د محاذ
په نورو خټو کښی د دواړو خواؤ
اکتشافی عملیات اود توپو ډونو جاری
دی. دجدي په ۳ تاریخ په ټولو
محاذو کښی دالمان ۳۸ ټانکه د شوروی
قوی له خوا خراب یا محوه شوی دی.
(تاس)

سقوط فرانسه در ۱۹۴۰ از بزرگترین واقعات این جنگ بود. مملکت فرانسه کتایک مدت طولانی در اروپا قیام داشت و بعد از ورسای تفوق خود را در یک قسمت بزرگ آن تا سیس و قایم کرده بود در مقابل جرمنی مغلوب شد. و بسا از اهالی فرانسه از مملکت فرار اختیار و با فرانسویان آزاد شده نشون جمع آوری و دارای یک مقدار بحریه و واحدهای هوایی بوده و با اسلحه میکا نیکی کاز طرف متحدین دریافت کرده اند به مقابل مجور در حالت جنگ میباشند فرانسویان آزاد نشون ها نی از نیجری های (زنکی ها) اثر بقائی برای آزاد نمودن فرانسه ترتیب نموده اند. فتوحات عالی متحدین در مدیترانه که به تسلیم بحریه ایتالیا منجر گردید مرمون امپرال دارلان (که ابواب افریقای شمالی فرانسوی را برای حمله و تعرض انگلیس و امریکائیان باز ساخته) گفته میشود. این خدمت او را متحدین را که نتوانسته موفقیت هائی را که متحدین در اروپا حاصل کرده اند در نتیجه خدمت او بوده و از آن مشکور و سپاس گذار خواهند بود. در فرانسه اشغال نشده حکومت مارشال پیتن لاول تحت کنترل جرمنی وجود دارد بمقابل این حکومت از طرف بعضی از فرانسوی ها عدم رضایت موجود بود و در بعضی از شهرهای فرانسه اشغال شده و اشغال نشده در نتیجه تحریکاتی که برای تولید شورش در مقابل متجاوزین لایق قطع از طرف استیشن را دیوی فرانسویان آزاد بعمل می آید دائما شورش و بی انتظامی حکم فرما میباشد. اسلحه و قورخانه بصورت مخفیانه و طور قاچاق از آزارهای مختلف فرانسه برده شده و مردم برای یک انقلاب و شورش داخلی و برای عملیات سبوتاژ (خراب کاری) آماده ساخته شده میروند. وقتیکه پلانها و تیارها یوره و بیایه تکمیل رسانده شود فرانسه از جانب جنوب و مغرب از طرف قشون متحدین مورد حمله قرار گرفته آزاد خواهد گردید. جرمنها اظهار می نمایند که ایشان جز الحاق الواس و لورین بحکومت را پیش که قبلا بعمل آمده دیسگر کدام مقصد از رضی از فرانسه ندارند. مدیات ایتالیا برای نیس کورسیکا تیونس و غیره و غیره در فضای خود مملکت ازین رفت. چنین نیست که همه فرانسویان بر علیه پیتن و لاول هستند شاید اخیرا لذکر برضد متحدین باشد ولی اول الذکر تا هنوز در مملکت خود طرف هزت و احترام واقع میباشد. با وجود تحریکاتی که از طرف فرانسویان آزاد بعمل می آید اغلب مردم فرانسه در مقابل حکومت ویشی آرام و مطیع میباشند. هتار ماندن پیتن را بحیث رئیس رسمی حکومت فرانسه نظر به عزت و اعتبار و محبوبیت بزرگی که در نزد ملت خود دارد آرزو مند است و حتی فرانسویان آزاد نیز او را بزرگترین وطن خواه میدانند. اما پیتن نسبت به پالیسی و مقصد برطانیه بعضی بی اعتمادی های داشته و با قصر سفید هم وضیعت خود را درست

نکرده است. طوری که بعضی از امریکائیان مجاز به استقلال خود را بمقابل برطانیه فراموش نکرده اند همین طور بعضی فرانسویها هم بماتند پیتن وجود دارند که حتی بدون محاکمه و دلیل خوش دارند که از قید و اختلاط با انگلیند چه نظامی چه پولیتیکی و چه دیپلوماسی آزاد باشند. چنین فرانسویان را بایستی یک قوتی در مقابل برطانیه شمرد که لاوال به افکار و احساسات آنها کار میکند. او میگوید که برای فرانسه این روش یک پالیسی خوب است که با جرمنی همسایه قوی خود در حالت دوستی بسر برده و با دشمنان کینه های دیرینه در مستقبل در صلح و آرامش زندگی کرده رفاهیت و خوشی متقابل را تا مین نمایند ولی از طرف دیگر فرانسویان هم وجود دارند که حس امپراطوری خواهی در سر داشته و افاق نظرشان از فرانسه مرکزی دورتر و وسیع تر و بطرف امپراطوری فرانسه در آفریقا و آسیا نگران بوده و تصور میکنند که شان و افتخار فرانسه بدون این امپراطوری برای همیشه از دست رفته و ضایع شده حساب میشود فرانسه دارای بزرگترین قوت مستعمراتی در افریقا بوده و بملاوه ککشورمند کورمالک هند و چین فرانسوی در آسیای شرقی میباشد و هکنذا بسا جزایر و معموره های کوچک و بزرگ کره ارض دارد. برطانیه و فرانسه مخصوصا بعد از جنگ عمومی گذشته بر دنیا دارای بزرگترین قوت و سلطه بوده اند. انگلیسها و فرانسوی ها تا هنوز امیدوار دیدن روزی که هر دو ملت به شتون و افتخارات سابقه خود بعد از جنگ رسیده و یک دفعه دیگر قوت پتین عالم در سر نوشت دنیا گردند میباشد. دلیل اینکه چرچل نظر به اتحاد بابر طانیه را بمثل فرانسه در حین سقوط فرانسه در ۱۹۴۰ تقدیم کرده هم همین چیز میباشد فرانسویان آزاد نیز طرندار نظریه امپراطوری هستند. آنها واضح دیدند که موسولینی و هتارد در آفریقا کاری نتوانستند و افریقا حالا به ملل متحد متعلق داشته و قسمت بزرگ سرمایه فرانسه بحیث یک امپراطوری مستعمراتی در افریقا خوابیده میباشد. لهذا ایشان با همه هستی و موجودیت خود برض اهالی فرانسه و خدمت بان خود را بدامن متحدین انداخته اند حکومت فرانسویان آزاد بامر کر آن در الجزیر از طرف ملل متحد بشمول روس ساویتی شناخته شده است. فرانسویان وقتیکه نجات داده شود آن وقت کشور مذکور حکومت موقتی تشکیل داده و با اخذ آرای ملت طرز رژیم حکومتی را که بایستی در مستقبل اختیار کند فیصله و تعیین خواهند نمود. فراموش نمی شود که فرانسه بیک ضرب دست جرمنی سقوط کرده و هر چیز رضایع نمود. و اگر مجور بذرعه قشون متحدین که سر با زان امریکائی در آن رول مهمی بازی کرده در آفریقا عقب ساخته نمی شد آن وقت آفریقای فرانسه بشما میت و سالم بودن خود ادامه داده میتوانست.

حضارت او ثقافت اوددی

دواوو عناصر

له «الهلال» خنجه

حضارت په خنجه صحیحه معنی عبارت دی دما دیاتو او صنایعو او ادبیاتو دترقی خنجه او پایه بل عبارت حضارت عبارت دی دمدادی اوصناعی او فکری تر قیاتو خنجه اودا هغه دری عناصر دی چه موجوده حضارت اساس کهنل کهنی اوداننی موجوده تمدن هم په دی دری اساسو ټینگه او ولاړدی. دمدادی ترقی اساس او محور بدانی او ثروت، بانک او تجارت دی او همدارنگه دصناعی ترقی نتیجه ده اودصنعت له ترقی سره داخبره ترلی ده چه ددی شی په سیوری کهنی ذراعت او کرهنی اودژوندون نوری چاری اصلاح شوی مخ په وړاندی مخی او وړدی کهنی او قیادی ور خنجه اخیستلی کهنی او د قام پانگه او ثروت پری تقو په مومی. داد بی او فکری ترقی په نتیجه کهنی قام داخلاقی سادات او مشرتوب خا وند او دلو و کار نامو مصدر گرخی او دخیلو شریفو اولورو اخلاقو په سیوری کهنی له عدل او ورورولی او اجتماعی خوژ ژوندون خنجه خونداخلي او هر خوگ دخیل طاقت او توان په اندازه په خیل قام کهنی علوم او فنون خپروی چه د کارته په ننی اصطلاح کهنی ثقافت وبل کهنی. دترقی حدود لیکه محدود کیدلی نشی تر خو چه انسان پر ماده او خپلو خواهشانو باندی بری مومی ترهنی اندازی مخ په وړاندی مخی او ترقی کوی. دا ژو دمدنی او حضارت دعناصر و لنه تعریف. تر کومی اندازی یوری چه داهناصریه کوم قام او یایو وطن اویا یوملت کهنی زیاتجری په هغی اندازی سره هغه قام دخیل تمدن په لبار کهنی وړاندی مخی او هغه دتمدن مظهر گرخی اومخ په وړاندی مخی. په دی خبره کهنی د مومیز مطلب دا نه دی چه په کهنی لخوا او قامونو کهنی حضارت بالکل نه وی بلکه تمدن یوداسی شی دی چه تریوی اندازی یوری په هر قام او هر لخی کهنی وی او په کومه محله کهنی چه انسان استو که لری تمدن هم په هغه لخی کهنی تریوی اندازی یوری وی ایکن ددی په عکس مادی اوصناعی تقدم دغه راز عمومیت نه لری بلکه په کهنی لخی او کهنی خلکو کهنی وی او په کهنی کهنی نه وی او کهنی فنون په لخی او کهنی په بل لخی کهنی وجود او ترقی لری. او کهنی یو هان په دی خصوص کهنی دانظر په لری چه په مادی اوصناعی دنیا کهنی اولیم یوره اهمیت لری. دثقافت کله له تثقیف خنجه مشتقه ده او لغتاً دپزی بر ابر ولواو تقویم په معنی ده لیکن اصطلاحاً د فکری او ادبی اوصناعی ترقی په معنی استعمالجری اوددی خنجه دامعلومه پزی چه دادری واره شیانو له بل سره ټینگه علاقه لری او هر یو دلیل په نسبت دعلت اومعلومه په منزله دی او همدا سبب دی چه انسان د فکری تقدم او ثقافت په سیوری کهنی دمدادی تقدم ثروت او دیانگی وخوا ته لنه او آسانه لبار پیدا کوی اودثروت اوبانگی په مرسته دیوهانو عقولونه نوی نوی اختراعات اویا کهنی کوی. «نوریاه

د عصر او نبوغ

دیناغلی گل باچا خان و الفتنه ترجمه

هر هر لخی ویل کهنی چه دا عصر سره له هغه پیشرفت او وړاندی والی چه په علم و فن کهنی می نصیب شویدی یا هم دنوا بویه زبزو لو کهنی نیجری دی اوله تپرو عصر و سره په نبوغ کهنی سیالی نشی کولی. نزدی ده چه داخبره په تو لو ملتو او شرق و غرب کهنی تطبیق شی او دمعارف په مختلفو خا نکو کهنی ومنله شی. خومره چه په عربی مالکو کهنی یوه خوا اوبله خوا گورو په شعر کهنی د بشاری بی نواس او د هغو امثال نه پیدا کهنی. خنجه چه په موسیقی کهنی معبد، ابراهیم اوموصلی نشته په فلسفه کهنی بلخی ابن سینا او فارابی هم نشو پیدا کولی. په غرب کهنی هم لکه گوته، شکسپیر و کتر، داروین، تپهوفن او رفایل د علم و فن او ادب نوابغ نه وینو. نو آ یا داخبره رښتیا ده چه دا عصر نوابغ نشی زبزو لی؟ که رښتیا ده نو علت نه شی دی؟ یعنی کسان وائی چه داخبره هېڅ حقیقت نه لری اوز مونږ عصر داسی نوابغ راوړیدی چه دپخواوختو له نوابغو خنجه په شهر او قیمت دواړو کهنی لوړ او زیات دی مگر دومره خبره ده چه زمانی پخوا نیو ته یو دلول تقدیس او لوړ والی پخپلی چه معاصرین ور لخی مجرور دی نو که چیری معاصرین هم دقدامت او پخوانیو برتبه وکتی ددوی شان به هم لوړشی او له هغوی خنجه به په لوړ والی کهنی هېڅ کم نه وی یعنی دشرق کهنی او سنی لیکوال به دشرق دیخوانیو نوابغو لیکونکو په دله کهنی و د زبزی اوله دی سره به خنجه په خنک ولاړی. همدارنگه به برنار د شواو ولتر له شکسپیر سره او زه په او زه وی لکه چه برکسون او برتر اندرسل دیخوا نیو فلاسفه و په قطار کهنی ولاړ دی یعنی زمانه په دی دوی یوری هم دقدامت دجلال رسک ومپنی لکه چه دیخوانیو جامی نی پری بنا یسته کړی دی او خلق به هم دوی ته په هماغه سترگه کوری لکه چه پخوانیو نوابغو ته کوری بلکه کهنی معاصر نوابغ به ورته له پخوانیو خنجه ټپه ټپکاره شی اولوړ به نی وکتی. دوی دی خبری داثبات دپاره کهنی دلایل هم لری او وائی چه داخبره رښتیا ده چه پخوانیو نوابغو په خیل وخت کهنی دغه قیمت نه درلود چه اوسنی نی نن ورځ لری یوشاعر به په خیل عصر کهنی یو قوم کوچنی کهنی او یویل قوم ته به لوی ټیکار پتری مگر هغه کسان چه لوی نی بولی هغوی به هم دده په لوی والی کهنی دومره مبارقه نه کوی لکه چه په رانلونکو زمانو کهنی به نی کوی. همدارنگه شکسپیر او گوته یاددوی نورو امثالو په خیل وخت کهنی یوعادی عظمت درلود مگر خومره چه دقدامت لوړته ولاړل هغومره نی قدر لوړ شو بلکه داسی نی وښودل لکه چه له دی عالم خنجه نی هر څه بیلو یعنی بل د ول معیشت، بل راز شعور او بل رنگه فکر نی درلود چه ددی وخت دخلقوله فکر او شعور او معیشت سره هېڅ تناسب نه لاره. کهنی دفن خاوندان چه پردوی

خرگندونی

قابل توجه تجار صا دراتی

د افغانستان بانگ راجع به مقررات اسعار به استحضار عامه میرسانده. برای اینکه انحصار و کنترل اسعار خارج تا اندازه ممکنه نتیجه داده و هم از مشکلات مند رجه متن این پیشنهاد جلوگیری بعمل آید مجلس لازم میدانند تا اساس ماده (۳) لایحه کنترل و انحصار تا ما به دافغانستان بانگ مربوط بوده خرید و فروش اصولاً ذریعه بانگ شود. تنها تاجرین و مؤسساتیکه اموال پیداوار وطن را بخارج صادر میکنند و از مدرک فروش اموال خود اسعار بدست می آورند حسب ماده (۷) لایحه مقررات اسعار (کدر شماره ۲۵۷) ۲۲ جوزای ۱۳۱۷ روز نامه اصلاح اشاعه یافته) است استحقاق دارند که تا موعده چهار ماه در عرض فروش مال صادراتی خود (بعدمصارف و مخارج حقیقی) مال وارداتی وارد بدارند و اگر مالشان در موعده مذکور فروخته نمیشود و یا مال صادره شان فروش گردیده اما بواسطه عدم لایسنس مال وارداتی شان دستگیری نمیکند به اثر عرض خود آنها و تصدیق وزارت اقتصاد ملی در حصه لایسنس و تصدیق یسکی از نماینده های خارج (خواه قونسل های افغانی یا وکیل التجار باشد) در قسمت لافروشی اموال صادراتی شان بانگ تمدید لازمه به آنها اعطا میکند ولی هینکه با اثر تصدیق فوق تمدید بمعاد تاجر را بانگ قبول میکنند به مرجعی که تصدیق داده رسماً خبر دهد تا هینکه رفع مشکل وارد در اصلاح یافتند یعنی اگر لایسنس به تاجر داده شد و یا مال صادره او فروش گردید فوری به بانک اصلاح بد هند بانگ نظریه اصلاح مذکور اقدامات لازمه بدارد در حالیکه تاجرین مذکور مال وارداتی نمی آورند اسعار صادراتی خود را خواه مخواه بانگ عرضه و قیمت آنرا حاصل دارند. جریبی که ۲۰ فیصد اسعار پوست قره فرار میگیرند مثل فوق مکلف دیده میشوند. نرخ اسعار صادرات و غیر صادرات جدا گانه تعیین گردیده حسب آن اجرا آتلازمه میشود. بدون ذریعه بانگ کسی حق خرید و فروش اسعار را ندارد و اگر در بازار معامله مذکور دیده شد آن معامله قاچاق شناخته شده و به مرتکب آن جزای لازمه داده خواهد شد. ۱/۲ (۴۶۶) شرکت سرویس و پرزه فروشی بیکتر تجو یلدار با سواد که چهل هزار افغانی ضمانت داده بتواند برای تجو یلدار ی پرزجات موز ضرورت دارد اشخاصی که خواهش تجو یلدار ی را داشته باشند به شرکت سرویس مراجعه کنند. بعاش کافی پذیرفته میشوند. ۴/۵ (۴۶۴)